

РОЗДІЛ 7. ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

УДК 330.341.1:316.3/.4(477)

Гаман М.В.,

доктор наук з державного управління, професор,
заслужений економіст України,
перший заступник керуючого справами Апарату Верховної Ради України

Критика і бібліографія

Державна інноваційна політика України в контексті забезпечення суспільного розвитку

(Рецензія на монографію: В. О. Гусев. Державна інноваційна політика: методологія формування і впровадження : монографія / В. О. Гусев. - Донецьк : Юго-Восток, 2011. - 624 с.).

У процесі вироблення стратегічного курсу політичного керівництва країни центральною завжди є проблема суспільного розвитку, що включає як основну складову завдання досягнення сталого розвитку національної економіки. Від успішності вирішення цього завдання залежить суспільний прогрес, національна безпека країни та її авторитет у міжнародній спільноті. Априорі це вимагає від владних структур, політичної еліти розроблення концептуальних засад та моделі розвитку, а також визначення засобів їх запровадження, що разом становлять конструкцію державної політики.

З урахуванням наукових обґрунтувань і світового досвіду економічно та технологічно розвинених країн одним із пріоритетних напрямів стратегічного курсу соціально-економічного розвитку країни на шляху європейської інтеграції політичним керівництвом України визначено реалізацію державної політики, спрямованої на запровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку національної економіки, що відображено в програмних документах усіх урядів України, починаючи з 2000 р.

Невисокий рівень досягнень на інноваційному шляху розвитку національної економіки, незважаючи на прийняття низки важливих законодавчих актів, рішень і доручень на найвищому рівні, очевидно, пов'язаний як зі складністю і багатогранністю самої проблеми, так і з відсутністю поки що системної, повсякденної роботи на всіх владних рівнях і в усіх сферах господарської діяльності стосовно розв'язання цієї проблеми, що має стати змістом державної інноваційної політики (ДІП).

У цьому контексті монографія В.О.Гусева "Державна інноваційна політика: методологія формування та впровадження", яка узагальнює безпосередньо наукові розвідки автора і напрацювання інших провідних науковців за цим напрямом, є актуальною і затребуваною практикою державного управління інноваційними процесами, що має забезпечити через їх широкомасштабну генерацію та поширення в усіх галузях національної економіки її сталий інноваційний розвиток.

У монографії розкриті теоретико-методологічні основи формування і впровадження ДІП у контексті орієнтації ДІП на забезпечення сталого розвитку України, конкурентоспроможності національної економіки, а також, зважаючи на прагнення європейської інтеграції України - досягнення значень критеріїв, необхідних для вступу до Євросоюзу. У цьому контексті в монографії визначені імперативи та передумови формування ДІП, сформульовані принципи, мета, системи цілей та пріоритетні напрями ДІП на загальнодержавному, міжнародному, галузевому та регіональному рівнях, а також у секторі малого та середнього підприємництва.

Заслуговує на увагу те, що з урахуванням проведених автором наукових досліджень і на розроблених теоретико-методологічних основах формування та впровадження ДПП у монографії сформований категорійно-понятійний апарат ДПП, зокрема, сформульовано дефініції таких базових понять ДПП та інноваційної економіки, як: "державна інноваційна політика", "сфера інноваційної діяльності", "інноваційний процес", "інноваційна реструктуризація", "комплексна інноваційна експертиза" та ін., що мають практичну цінність для використання в законодавчо-проектній діяльності щодо врегулювання суспільних відносин у сфері інноваційної діяльності.

Свідченням цього є те, що низку розроблених категорій та понять монографії була свого часу використано при розробці ряду законодавчих актів у сфері інноваційної діяльності.

Виходячи із системних властивостей інноваційного процесу і положення, що утвердження інноваційної моделі розвитку національної економіки досягається шляхом широкомасштабної генерації та поширення інноваційних процесів в усіх галузях національної економіки, в монографії розкриті інституціональні засади впровадження ДПП у форматі національної інноваційної системи (НІС), а з позицій розробленого автором інституціонально-системного підходу та із залученням структурно-функціонального аналізу розкрито структуру НІС, визначені функції її базових складових підсистем.

У монографії особливу увагу приділено державному управлінню у сфері інноваційної діяльності через методи і механізми державного управління інноваційними процесами, завдяки чому впроваджуються ДПП.

Використання категорії "інституціональна спроможність", зміст якої розкрито в монографії, а також збалансованої системи показників дає змогу оцінити потенційні можливості системи органів державної влади щодо впровадження результативної та ефективної ДПП.

Висвітлені в монографії наукові результати можуть бути використані для вдосконалення механізмів державного управління, що визначають ефективність реалізації ДПП і виступають визначальним фактором утвердження інноваційної моделі розвитку національної економіки.

Загалом для роботи характерні докладність і ґрунтовність аналізу та висновків. Розробка в монографії наукових положень методології формування і впровадження ДПП ґрунтується на статистичних матеріалах, в ній здійснюється порівняльний аналіз стану інноваційної діяльності в Україні з досягненнями у цій сфері країн з інноваційним типом економіки, що дає підстави вважати ці наукові положення, а також висновки та рекомендації монографії досить аргументованими і верифікованими.

За повнотою розкриття заявленої теми дослідження, науковою новизною та обґрунтованістю монографія має розглядатися як вагомий здобуток галузі науки "Державне управління" і є корисним виданням як для науковців, науково-педагогічних працівників, так і для державних управлінців, які працюють у сфері інноваційної діяльності.